

Izhaja vsaki dan
 radi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
 Pesmične številke se prodajajo po 3 nrvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
 Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 cm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za smrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšertni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
 za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopol se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
 Poštno-hranilni račun št. 841.652.
 TELEFON šte. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Glas s Krasa.

(Dopis.)

„Soči“ in „Primorcu“ ni po volji, da g. Alojzij Večerina prireja shode po Krasu na katerih propagira misel ustanovitve agrarne stranke v naši deželi. Na teh shodih se sicer res ne vrše tisti hrupni prizori, tisto medsebojno pobijanje in klanje, kakor smo je videli pred zadnjimi deželnozborskimi volitvami, ali vendar si dovoljujemo trditi, da so ti sedanjí shodi koristni, ker tu se govori kmečkemu ljudstvu mirno besedo o tem, česar bi mu trebalo v njega gospodarsko kulturno in politično povzdigo.

„Soči“ in „Primorcu“ se ne zdi umestno da bi se snovala v naši deželi še tretja stranka in njega, ki propagira misel ustanovitve agrarne stranke, imenujeta „škodljivca“ in „zapeljivca“. To označenje zadevuje torej g. Večerino in morda se ne motimo, ako si domnevamo, da „Soča“ sluti v rečenem gospodu prikritega klerikalca in političnega nasprotnika narodno-napredni stranki, da je torej snovanje agrarne stranke naperjeno v prvi vrsti proti narodno-napredni stranki. Mi vsaj dobivamo utis, da je „Soča“ zato je nejevoljna na javno delovanje, g. Večerine, ker sluti v njem nekakega najemnika sovražnikov njeni stranki. Tako se nam dozdeva; če pa se motimo, bodi nam dobrotno oproščena ta zmeta.

Predno navedemo nekoliko besed v svoje opravičenje, dovoljujemo si konstatirati, da je tudi „Notranjec“, ki gotovo ne služi klerikalcem, že opetovano toplo pripočal misel organizacije gospodarjev po Notranjski, torej osnutje — agrarne stranke! In iz Vipavske doline se nedolgo temu prihajal glas — in o tem se je govorilo med Vipavci tudi na Villharjevi slavnosti v Postojni — da mislijo tam liberalci na osnutje agrarne stranke. S tem je menda že dovedeno ad absurdum domnevanje, da so naši nameni le skriven manever liberalcem na škodo in klerikalcem na korist.

Ne, ne draga „Soča“! Naš cilj je sicer res političen, ali ne v gornjem smislu. Nam je do tega, da bi ta masa kmečkega prebivalstva — ki tvori temelj narodni eksistenci naši — ne spala dalje spanje pravičnega, ali bolje rečeno: spanje indolence, nezavednosti in neumevanja svoje lastne cene, svojih potreb in pravic. Naša želja je ravno, da bi se to naše ljudstvo politično vzdramilo ravno potom organizovane samopomoči! Zaslужujemo li res radi tega označenje „škodljivcev“ in „zapeljivcev“?!

Stremljenje agrarne stranke naj ne bo a priori naperjeno ne proti liberalcem in ne proti klerikalcem, ampak služilo naj bo — agrarni stranki! Temu primerno bi bilo tudi nje razmerje do družih domačih strank urejevati po okolnosti, kakor se bodo stranke vedle ozirom na interese in potrebe kmetovalcev.

Iz kratka: organizacija agrarcev naj služi — agrarcem.

Po mnenju „Soče“ in „Primorca“ naj bi se za kmečko prebivalstvo prirejali shodi, na katerih naj bi se predavalo izključno le o kulturnih stvareh. Bog čuvaj pa spregovoriti o politični organizaciji in skupnem nastopanju kmečkega prebivalstva! Naše uverjenje pa govori: ako hočemo to naše ljudstvo, ki je tako konservativno, ki se tako rado drži starih, če tudi slabih tradicij, ki je tako težko pristopno novim idejam, navajati k zanimanju za javno življenje, k politični dozorelosti, torej k napredku, moramo si pridobivati zaupanje tega ljudstva! To pa dosežemo, ako mu govorimo najprej o stvareh, ki so mu najbližje in za katere ima največ smisla! Moramo mu govoriti o vprašanjih, ki se tesno dotikajo njegove kože, o njegovih potrebah za vsakdanje življenje, o njegovih življenjskih pogojih. A ni zadosti, da govorimo o tem, ampak ljudstvo mora tudi videti, da smo pripravljeni pomagati mu, da naš namen je ravno ta, da je s primerno organizacijo vsposobimo za brambo svojih življenjskih interesov. Le kdor tako nastopa pred ljudstvom, si zadobiva tudi zaupanje ljudstva. In še le tisti, ki ima zaupanje, more govoriti ljudstvu, da človek ni rojen samo za to, da je in pije in hrani svoje življenje ter skrbi za večnost, ampak da je tudi na tem svetu še družih, etičnih, duševnih potreb. Tako bi se naše ljudstvo navajalo k političnemu in kulturnemu napredku, od česar bi imela — ker je kmečki stan prevažen sestaven del narodne celote — pozitiven dobiček narodna skupnost.

Taki cilji so nam pred očmi; smo-li radi tega: „škodljivci“ in „zapeljivci“?!

V naši državi se bliža nova doba, ki priinese povsem nove politične in socialne razmere. Trenotek, ko se bliža splošna volilna pravica, trka nestrpno tudi na vrata našega kmetovalca: pripravi se, organizuj se, ako se hočeš vzdržati in se dvigati, in ako nočeš, da te drugi ne pahnejo v stran z energičnimi lakti!!

To je kritičen trenotek, ko naše kmečko ljudstvo mora spoznati dvojno: kako mu v parlamentu treba sposobnega zastopstva njegovih gospodarskih interesov, in kako da more priti do takega zastopstva le po energičnem skupnem nastopu po organizaciji. Ne mislimo s tem propagirati misli, da le kmet zastopaj kmeta! Ne — ta formula se nam zdi nevarna, ker bi mogla v mnogih slučajih dovesti do jako zgrešenih računskih zaključkov. Kajti često bi se moglo zgoditi, da bi kmet prav slabo in nesrečno zastopal interese kmeta. Ni torej glavno vprašanje: **kdo** naj zastopa interese kmetov, ampak: **kako** naj jih zastopa?!

(Zvršetek.)

Odsek za volilno reformo.

Ta odsek je na včerajšnji seji nadaljeval razpravo o nemški zahtevi, da se mora raz-

delitev okrajev postaviti pod varstvo dvetretjinske večine. Govorili so posl. Löcker, Herold, Hrubi in Franko Stein. Slednji je izjavil, da uporabijo vsenemci vsa parlamentarna sredstva, da preprečijo volilno reformo. Danes ima odsek tudi sejo.

Odstop grofa Goluchowskega.

Torej to pot odhaja zares.

Z Dunaja poročajo, da je cesar v nedeljo vsprejel našega ministra za vnanje stvari grofa Goluchowskega v avdijenci in da je poslednji podal svojo ostavko. Govori se tudi, da je cesar vsprejel ostavko ter da je Goluchowski predlagal svojim naslednikom markiza B a c q u e h e m a, predsednika državnega sodišča in bivšega ministra. Cesar se ni še odločil.

Dalje se imenujejo kakor možni nasledniki grofa Goluchowskega avstro-ogrski poslaniki grof M e n s d o r f f v Londonu, baron A e h r e n t h a l v Petrogradu in grof K h e v e n h ü l l e r v Parizu. Ker je odločitev prepuščena cesarju in v tem tednu nikakor ni pričakovati odločitve, je jednostavno izključeno vsako zanesljivo ugibanje, kateri teh diplomatov ima največ šans, da postane naš bodoči minister za vnanje stvari. Tem bolj pada v oči, da se dunajsko novinstvo — na čelu mu „Neue Freie Presse“ — najbolj peča z londonskim poslanikom, grofom Mensdorffom. Glavno glasilo avstrijskih Nemcev prinaša kar celo vrsto spisov, ki opisujejo vse vrline grofa Mensdorffa kakor diplomata, človeka in družabnika, njegove mnogoštevilne zveze z vso „družbo“ na Angležkem, njegovo priljubljenost toliko v krogih najviše aristokracije, kolikor v priprostih liberalnih krogih. Posebno pa se povdarja njegovo krvno sorodstvo z angležkim kraljem in knezom Ferdinandom Bolgarskim in posebno važnost se poklada na to, da je med vsemi londonskimi diplomati ravno grof Mensdorff najbolj omiljen angležkemu kralju. Iz kratka: vse možno spravljajo skupaj, da bi grofa Mensdorffa predočili kakor najprimernejega bodočega avstro-ogrškega ministra za vnanje stvari. To prizadevanje po nemških listih vzbuja slutnjo, da so Nemci in žnjimi zvezani visoki birokratiški in dvorni krogi že na delu se svojim vplivom za grofa Mensdorffa. Ali tudi pravemu razlogu tej nemški vnemi pridemo morda na sled, ako pazno čitamo vse one slavospeve. Kakor znano vladajo že dolgo med Anglijo in Nemčijo zelo napeti odnosi, tako, da se je že mnogokrat govorilo o vojni med obema tema državama kakor o neizogibni stvari. Nu, v slavospevih o grofu Mensdorffu je posebno podčrtano in z neko tendencioznostjo naglašano, da je Mensdorff večkrat vspešno posredoval za ublaženje med Anglijo in Nemčijo! Niso-li morda naši nemški krogi zato tako vneti za imenovanje grofa Mensdorffa, ker se nadejajo, da bo ravno ta

mož se svojo priljubljenostjo in svojim vplivom najbolje služil — Berlinu tam, v Angliji, kjer je toli nevarna pozicija nemške vnanje politike?!

O vzrokih padu grofa Goluchowskega pripovedujejo:

Goluchowski je svoječasno zahteval, naj mu ogrska vlada da garancijo v dvojni smeri: da v prihodnjem zasedanju ogrske delegacije ne dobi nezaupnice in da se njegove osebe ne bo tako napadalo kakor v zadnjem zasedanju. Ogrski ministerski predsednik Wekerle je baje obljubil, da si bo prizadeval v smislu želje Goluchowskega pri vladajoči ogrski stranki. Ali te dni je Wekerle priobčil cesarju, da ni vspel. Goluchowskemu ni preostajalo drugega, nego: ali odstopiti, ali pa stopiti v boj proti ogrskim nasprotnikom. In izvolil je ono — prvo! Mi Slovani smo trdili vedno in dosledno, da je mož neslavno vpravljati naše ministerstvo za vnanje stvari; sedaj pa morajo priznati tudi njegovi najboljši prijatelji, da je tudi pad njegov nečasten. Njegova demisijska p o o n i izjavi Wekerlovi priča, da ta kavalir ni imel toliko moške srčnosti, da bi bil nastopil v svojo obrambo pred svojimi nasprotniki; pač pa kaže gori navedena njegova zahteva do ogrske vlade, daje hotel ostati še nadalje minister po milosti istih svojih nasprotnikov!!

Mož, ki ni bil ni malo sposoben za svojo veliko nalogo, in ki ni imel sedaj niti toliko spoštovanja do samega sebe, da bi bil možki padel — tak mož je zaslužil, da se ga avstrijska diplomacija... iznebi.

Z BALKANA.

Novo zastave za srbsko armado.

Srbski polki dobe nove zastave, ki bodo narejene v srbskih narodnih barvah (rudečemo-rodo-bele) s podobo sv. Andreja, domačega patrona kralja Petra na eni, z državnim orlom na drugi strani. Zastavin trak bo imel kraljev monogram in številko dotičnega polka. Stare zastave so še iz srbsko-turških vojn ter jih izročijo vojnemu muzeju.

Bolgarske finance.

Iz Sofije poročajo, da so zopet pričela pogajanja med vlado in neko skupino francoskih bank glede konvertiranja bolgarskega državnega dolga. V bolgarskih vladnih krogih se nadejajo, da pogajanja dovedejo do ugodnih vspehov.

Turška in Črnogora.

Turške oblasti so prepovedale kristijanom v novobazarskem sandžaku nositi črnogorsko obleko. Črnogorska vlada se je radi tega obrnila na porto z noto, v kateri opozarja, da tako postopanje ni pripravno za vzdrževanje mira ob meji.

Grki se izseljujejo iz Bolgarske.

V zadnjem času so se začeli Grki v velikih masah izseljevati iz Bolgarije. Temu so v prvi vrsti krivi nemiri in sovražnosti med njimi in Bolgari, ki so se hudo pojavili izla-

PODLISTEK.

Človek — človek.

Slika Drago Komac.

„Requiescat in pace Amen“ odmolil je mladi župnik ob odprtem grobu. Krog in krog je stala množica ljudi. Eni so glasno jokali, drugi držali robce in nemo zrlí v globino, tesnega kotička, kjer se končuje vse, kjer leži tudi zdaj — dovršeno življenje.

Votlo je zabobnela na krsti vlažna zemlja ki jo je mladi župnik, zmolvivši vrgel na njo.

Ta glas je segal do dna duše; globoko težko je vzdihnil župnik — pogledal še enkrat v grob, kjer leži zdaj strto, vničeno mlado življenje.

Obrnil so je in z naglimi koraki — kakor bi ga nehi duh podil — hitel je s pokopališča

— — — — — V tesnih, mrzlih grobovih je sladak san!

V svoji sobici je sedel župnik. V rokah je držal robec in brisal solze. Plakal je za

umrlim mladim življenjem — za njo — ki jo je ljubil že v mladih dneh, ki jo je ljubil on — — — — — človek.

Odprl je miznico — vzel iz male šatulje sliko. Gledal jo je opazoval premilo obličje — s katerim je sanjal nekaj mladostne sanje — — — — — več mu ni bilo dovoljeno.

Pa pokopali so jo, pokopali. In on je zraven stal — tako mirno kakor bi ne občutil nič, kakor bi ne bila njegova duša nekaj sorodna z njeno. — — — — —

Obrnil je pogled od slike tja skozi okno v daljavo. Dolga vrsta lepih dni vrstila se je pred njegovimi očmi. A zdaj? Dovršeno je! Pogled se je vrnil na mizo, tam je ležal — brevir lepo rudeče vezan. — — — — —

Skozi dušo mu je zašumelo — — — — — toda — saj tudi on je človek — kakor človek ljubi. Morda čistejša je njegova vest — nego kakega pobožnega farizeja!

Zvezali so mu roke — — — — — a srca mu ne morejo iztržiti

Poljubil je sliko lepe deve. Položil jo je zopet v šatuljo. Pokleknil je tja pred razpelo ter se uglobil v gorečo molitev. — — — — —

— — — — — Blagor mrtvim — — — — —

V zračnih višinah je žgoel skrjanček svojo pesmico. Tam doli sredi žitnega polja v gnezdecu je sedela njegova ljubica. Brezskrbno je pel — in bil je vesel, da je svobodno povelji izbirati smel. — — — — —

Na nebeškem prestolu sedi Bog oče in zraven njega kleči Peter vratar. Nekoliko začudeno maha Peter z glavjo. Hm, res čudna je ta, da človek nima volje svoje — — — — — A-ptiček jo ima — — — — —

Iz tržaške prošlosti.

(Ferdo Plemič.)

Vsako jutro tam okoli sedme ure prcinglja tržaškega prošlost od spomenika Rossettijevega po ulici Stadion navzdol. Jaz sem človek, ki zgodaj vstaja in ki ima poguma dovolj, da zre prošlosti v obraz. Tržaška prošlost pa nima odurnega lica, tudi temna ni, kakor bi človek mislil. Tri okna na levi, tri okna na

desni razsvetljujejo dovolj njeno notranjost. Seveda, kar je leži še pod klopni, tega ne ve živ krst, in niti jaz nisem vtaknil tjakaj svojega zvedavega nosu.

Ponižno prcinglja po ulici, glas njenega zvončka ni tako oduren in nazalen kakor n. pr. glas zvoncev električnih vozov, ki ob isti uri tudi dirjajo na vse strani našega mesta. Mehko se ziblje ponižen glasek po jutranjem zraku kakor bi hotel reči: „Ljudje božji, prosim lepo, umaknite se mi. Stara škatlja sem že, saj vidite.“

In milosrčno se jej umika vsak, rado voljno in z nekako začudeno spoštljivostjo. Ona pa se pelje s svojim parom konj dalje.

Tržaška prošlost se pelje s konji, s parom konj?

Da, tržaška prošlost je sedela na konjih. S tem seveda nisem še rekel, da je tržaška sedanost na — psu.

In potem jo zavije po ulici Torrente navzdoli mimo „Narodnega doma“ ter zgine slednjic v novi luki. Tam preživi ves dan in ne prikaže se več modernemu svetu, do večera ne.

Ko pa se vračaš pozno zvečer domov, srečaš zopet tržaško prošlost.

sti v novejšem času; v drugi vrsti pa nedavno izdana odredba vlade, da ima konečno stopiti v veljavo § 10 zakona o ljudski prosveti. Ta zakon obstoja že 14 let, toda oni paragraf, ki sili Grke in druge narodnosti, poučevati v ljudskih šolah v bolgarskem jeziku, se doslej ni uporabljal. Grki, ki jih je okoli 120.000, so imeli, čeravno bolgarski podaniki, svoje lastne ljudske šole, s svojimi lastnimi učnimi knjigami, ki jih ni bilo treba predložiti bolgarski vladi v odobrenje. Dočim so se druge narodnosti, kakor Armenci in Turki, polagoma dobrovoljno in v njihovem lastnem interesu prilagodili rečenemu paragrafu, Grki niso tega storili, marveč so dosledno odklanjali bolgarski jezik v svojih ljudskih in srednjih šolah. Toda ne le bolgarski jezik jim je bil zoper, marveč tudi zgodovina in zemljepis dežele. Otroci, vzgojeni v grških šolah, so pač dobro poznali zgodovino Grkov in zemljepis „Velike Grške“, toda od dežele, kjer so bili rojeni in kjer so živeli, niso vedeli ničesar ni v zgodovinskem ni v zemljepisnem pogledu; da, vcepjalo se jim je celo povsem krive pojme o deželi in ljudeh in neko sovraštvo do Bolgarov. Tako so bili Grki vedno tujci nasproti deželi; in mesto da bi se amalgamirali z Bolgari, so se čim dalje bolj odtujevali. — To so bili vspehi svobode pouka na grških ljudskih šolah. Ako stopi torej v veljavo § 10 zakona o ljudski prosveti, se s tem gotovo noče bolgarizirati Grkov, kar tudi ni možno, pač pa bodo otroci Grkov v novopreosnovanih šolah dobivali tako naziranje, da ne bodo domače dežele smatrali kakor deželo sovražnikov. To pa bolgarskim Grkom ne ugaja, ker imajo svoje tradicije in predsodke, po katerih smatrajo Bolgare kakor inferijorno raso in kakor sovražnike helenstva. Zato se pa raje izseljujejo, nego da bi se otresli svojih starih predsodkov. Istočasno s šolskim vprašanjem se reši tudi cerkveno vprašanje. Grške škofje je doslej imenoval patrijarhat v Carigradu, ne da bi se tamkaj kaj brigali za bolgarsko vlado in njeni „placet“. To je bila gotovo anomalija, da bi je niti Turki ne trpeli. Zato bo bolgarska vlada znala v bodoče bolje varovati svojo avtoriteto tudi ob imenovanju grških škofov in metropolitov. Tu ne bodo pomagali več nikaki protesti grškega patrijarha in njegove sinode. Bolgarija je sklenila, da hoče biti gospodar v svoji hiši.

Dogodki na Ruskem.

Največa ruska oklopnjača.

V nedeljo je bila v Kronstadtu spuščena v morje vojna ladija „Andrej Pervozvani“, največa oklopnjača, ki jo sedaj poseduje Rusija. Ta ladija ima 17.400 tonelat, dolga je 460 čevljev, široka 80 ter vozi 16 vozlov na uro. Ladija ima šest stolpov, več velikih in mnogo manjih topov.

Nekolike statistike o prvi državni dumi.

Ruski list „Rieč“ je priobčil statistiko poslancev razpuščene dume. Po tej statistiki je bil 1 poslanec ubit, 1 je zblaznel, 10 jih je pobegnilo, 2 sta bila mučena, 50 jih je proganjeno administrativnim potom, 33 jih je pod policijskim nadzorstvom, 24 jih je zaprtih, 182 jih bo poklicanih pred sodišče!

Ogrska poslanska zbornica.

(Brz. poročilo).

BUDIMPEŠTA 22. Na današnji seji je izjavil posl. Lengyel: Ako se sedaj ne ugotovi pritožbam Hrvatov, tedaj nastane na Hrvatskem ogorčenje, ki utegne kaliti dobro raz-

V noči se vrača tudi ona domov. Zopet gledaš v njeno lice in njeno notranjost, v kateri sedi temna možica utrujenih meščanov iz prejšnjega stoletja. Notranjost razsvetljuje petrolejka, ponižna petrolejka, ki meče nekaj svojih skromnih žarkov še po hrbtu zastarele konjske dvojice.

V dobrih rokah je tržaška prošlost. Dva debela moža jo oskrbujeta. tako debela, da jima poka višnjeva uniforma na okroglih hrbtih.

A obraza se jima svetlikata tolšče in rudečice, sicer ne one nevestine rudečice, a neke druge, ki dokazuje, da raste po holmih krog Trsta dobra vinska kapljica. Pač lepa zastopnika tržaške prošlosti, one lepe, filisterske prošlosti!

Nu, in potem jo zavije gor k Rossettijevemu kipu, mimo ljudskega vrsta v — tramwaysko remizo.

Da mi ne boste citirali današnje „Edinosti“ v dokaz, da sem jaz sanjač, razodenem vam še sklepno, da nisem gledal po šasti. Vsakdo se lahko prepriča o resničnosti teh vrstic ter se celo lahko pelje s „tržaško prošlostjo“, ki ni nič drugega nego — slednja progna konjske poulične železnice v Trstu.

merje, ki je v poslednjem času obstajalo med Ogrsko in Hrvatsko. Lengyel je grajal dose-danjo politiko o povspesjevanju industrije ter dejal, da je namen povspesjevanju industrije ne le, da se ustanovljajo tovarne, marveč tudi, da se ojači madjarstvo. V tem pogledu se je v minolosti mnogo grešilo. Govornik je zaključil, naj bi parlament imel najboljše kontrolo nad subvencijami.

Posl. Magdić je govoril hrvatski. V svojem govoru je izrazil željo, naj bi se predloge tičeče se Hrvatske dostavljale hrvatskim poslancem v hrvatskem jeziku. — Minister za trgovino je v imenu vlade izjavil, da ne more izpolniti želje posl. Magdića. Ko se gre za predloge, tičeče se Hrvatske, se iste več tednov prej priobčijo banu in hrvatski deželni vladi ter se v soglasju z isto določijo. [Pohvala].

Podpredsednik Navay je konstatoval, da se zbornica strinja z izjavo ministra za trgovino. Nato je rekel: Ako ne kratimo hrvatskim poslancem njih zakonite pravice, da smejo tukaj govoriti hrvatski, se na drugi strani trdno držimo zakona in storimo vse, kar je primerno, da se ohrani edinstvo ogrske države. [Živahna pohvala].

Po kratkem odgovoru posl. Magdića je bila razprava prekinjena.

Prihodnja seja jutri.

Srbska skupščina.

(Brz. poročilo).

BELIGRAD 22. Na današnji seji skupščine se je nadaljevala debata o odgovoru ministrskega predsednika Pašiča na interpelacijo posl. Kozovljanina glede pogajanj o trgovinski pogodbi z Avstro-Ogrsko.

Drašković, bivši minister za poljedelstvo v mladoradikalnem kabinetu Stojanovičevem, je izjavil, da je srbska vlada prišla radi neopravičenih zahtev Avstro-Ogrske v težaven položaj; vendar na strani vlade stoji skupščina in javno mnenje Srbije in Evrope in celo viteške Ogrske. Govornik je očital vladi, da otežuje položaj s podaljševanjem modusa vivendi, da je prekinila pogajanja o trgovinskih pogodbah z drugimi, ki jih je lansko leto pričela ter da je stem potratila mnogo časa, konečno da je Avstro-Ogrski ponudila, da se vprašanje o nabavi topov uredi v posebni tajni pogodbi.

Govornik je predlagal dnevni red, v katerem naj se vladi radi položaja provzročene-ga vsled nje pomanjkljive odločnosti izreče obžalovanje.

Ministrski predsednik Pašič je odvrnil, da je modus vivendi bila ustvarila že mladoradikalna stranka ter je izjavil, da je bila tudi prejšnja vlada pripravna, da se v Avstro-Ogrski nabavi topov za 26 milij., vrhu tega da je hotela tudi še del nabave orožja prepustiti Avstro-Ogrski. [Pohvala na desnici]. Drašković je proti temu polemiziral ob pritvanju leve.

Velikovič [nacionalist] je izjavil, naj bi se bila vlada v vprašanju topov jednostavno sklicala na poročilo komisije in s tem bi se bilo preprečilo vse nadaljne komplikacije.

Domače vesti.

„Začudenja in neosnovane agitacije“. Pod tem naslovom je prinesel „Piccolo“ od minolega četrtka dolgo vest, v kateri se kakor najnedolžnejše dete čudi: čemu da Slovenci upirajzarjo sedaj agitacije proti ustanovitvi italijanske šole pri sv. Ivanu?!

Neki list — (s tem aludira na „Edinost“) se je — pravi „Piccolo“ — kar čudil sklepu, ko je večina mestnega sveta vsprejela predlog svet. dra. Rybára, da se otvorijo tudi slovenske večerne šole v predmestjih in v okolici. „Piccolo“ pojasnuje, da ono glasovanje ni morda posledica kake spremembe v taktiki ali bitnosti italijanske politike; ampak so glasovali za Rybárev predlog, ker je ta postulat Slovencev drugačne naravi, nego so drugi. Italijani da so vsikdar pripravljani dati Slovence, kar jim gre po pravu in kar ni na škodo in v žaljenje drugim. Če pa Slovenci zahtevajo kaj neopravičenega, potem Italijani dosledno pravijo — ne!!

Radi teh trditev bi mogli držati s „Piccolom“ dolg, dolg obračun in dokazali bi mu črno na belem, da je to le plod bujne orientalske fantazije in — predrznosti, ako nam tržaški list hoče zatrjati, da je bil naš mestni svet vsikdar dosleden v gori hvaljeni nepristranosti in pravičnosti nasproti Slovence! Dokazali bi mu s konkretnimi podatki, da je bilo ravno narobe, da je resnica na nasprotni strani: da je bil namreč tržaški mestni svet

dosleden v tem, da je odklanjal — in če tega ni mogel — pa vsaj zavlačeval vsako, tudi najskromnejšo zahtevo Slovencev, edino radi tega, ker je bila slovenska, — brez vsacega ozira, je-li bila sicer opravičena ali ne! Kričeč izgled te doslednosti v krivičnosti je — sramotna zgodovina šolskega vprašanja v Gropadi. In mi smo uverjeni, da Gropajci dobe šole le tedaj, ako energično posegne vmes kaka viša volja, kakor smo tudi uverjeni, da bi ne bilo danes v naši okolici ni ene slovenske šole več, ako bi bilo to odvisno le od volje večine našega mestnega sveta. „Piccolo“ se je torej oddaljil s pota resnice in se izpodtika po razoranih poteh svoje lažnjivosti in virtuvoznosti v falzificiranju dejstev, ko trdi, da so bili signori vsikdar dosledni v pravičnosti do Slovencev. Zato pa naj se nikar ne dela tako začudenega, če se je kak slovenski list čudil na tem, da so gospodje enoglasno pritrtili rečenemu predlogu dra. Rybára. In veruje naj nam, da je vsa tržaška javnost začudeno gledala okolo sebe.

Vzroki temu glasovanju so nam tudi danes še neznani. Najodločneje pa odklanjamo prizadevanje „Piccola“, da bi na podlagi tega glasovanja slovensko [stranko in Svetoivančane še posebno predstavil svetu kakor zdradžbarje in nemirne elemente zato, ker nasprotujejo ustanovitvi italijanske šole pri sv. Ivanu. Malo dni potem — tako pravi „Piccolo“ — ko je večina mestnega sveta vsprejela Rybárev predlog, so pisali slovenski listi besne članke in sklicavali shode proti istemu mestnemu svetu, ker hoče pri sv. Ivanu ustanoviti italijansko šolo!

Ta vsklik „Piccola“ kvitiramo z nekakim zadoščanjem, ker priča, da je shod pri sv. Ivanu zadel v živo meso, tako, da se celo „Piccolo“, (ki je sicer nedosežen mojster v zatajevanju) ni mogel vzdržati, da ne bi priznal, da ga nekaj peče in boli. Radi jemljemo tudi na znanje, kar navaja v dokaz potrebe italijanske šole pri sv. Ivanu, ker to, kar pravi, je najboljša argumentacija za ustanovitev slovenske šole v mestu in kjer je taka šola potrebna.

„Piccolo“ pravi, da se z ustanovitvijo italijanske šole noče v ničemer oškodovati Slovencev, ker se jim nič ne jemlje!

Nu „Piccolo“ naj nam odgovori sedaj: kaj in koliko bi bilo vzeto Italijanom, če bi se v Trstu ustanovila slovenska šola za slovenske otroke?! Kaj pravite — a? Ali odgovorite po zahtevah logike, ki ne more biti taka, ko gre za italijanske postulate, in drugačna, ko gre za slovenske zahteve! Logika je ena in vedno ista, istotako kakor resnica!

„Piccolo“ pravi, da nikdo ne more tajiti potrebe italijanske šole pri sv. Ivanu ter se sklicuje na otroke, ki polnijo šolo „Lege Nazionale“.

Pa dobro! Ali dovoli naj nam, da se tudi mi Slovenci sklicujemo na circa 800 otrok, ki polnijo šolo družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu na slovenske otroke, ki polnijo nemške državne šole (kakih 400) in na neštete slovenske otroke, ki polnijo italijanske mestne šole tako, da so v nekaterih razredih celo v veliki večini!! Če zahteva „Piccolo“, da se pripozna njegov svetoivanski argument, pa mora priznati tudi on naš mestni, povsem analogni, a gotovo še bolj kričeči argument!

Še klasičneje je nastopno opravičevanje „Piccolovo“ italijanske šole pri sv. Ivanu. Pravi namreč, da nikdo ne bo vabil, še manj pa silil slovenskih otrok, naj zapuste slovensko šolo. Italijanska šola da bo le za Italijane. In vsklika: Kje neki bi bila tu le senca kake krivičnosti proti Slovencev?!

Po grenkih izkušnjah, ki smo jih doživeli doslej na vseh krajih ne bi bilo čudno, ako bi mi ne verjeli zgornjim medenim apostrofom „Piccola“; pa za danes — verujmo jim in položimo slovesno prisego pred vsem italijanskim svetom: da v slovensko mestno šolo, ko jo dobimo, ne bomo vabili ne silili nijednega italijanskega otroka, naj zapusti italijansko šolo!! Prisegamo, da bo ta slovenska šola za Slovence. In zdaj apostrofujemo mi „Piccola“: bi-li bila torej slovenska šola le senca kake škode za Italijane?! Če nima „Piccolo“ družih pomislekov proti slovenski šoli v mestu in proti slovenskim šolam sploh, potem more v tem hipu odnehati od svojega upora proti temu našemu najopravičenejšemu postulatu! A

neha se tudi na naši strani vsako razburjenje in vznemirjenje proti kateri si bodi italijanski šoli, čim bo naše mejebojno razmerje zasnovano na vzajemnem spoštovanju slovenske, ozir. italijanske lasti, tako, da bodo v italijanske šole hodili italijanski, v slovenske pa slovenski otroci. Ko ne bo več povoda za bojazen, da je italijanska šola permanentna nevarnost za našo narodno ekzistenco, ponehajo — to naj nam veruje „Piccolo“ — tudi agitacije na naši strani: pri sv. Ivanu in povsodi. A potem bo Italijanom še le prav jasno, koliko je vredno zanje dobro razmerje do Slovencev!

„Piccolo“ proti Jadranski banki. Sobotni „Piccolo“ se v daljšem članku perfidno zaleta v Jadranske banko v Trstu, katera se je, kakor smo to že naznanili, preselila 15. t. m. v svoje nove prostore v lastni hiši. [Via Risparmio št. 5]. Lepi in moderno urejeni prostori „Jadranske banke“ v pritličju omejnene hiše, ki se nahaja v centru mesta v takozvanem bančnem predelu in slovenski napis so razjarili „Piccola“ tako, kakor rudeč prt besnega bika. S „Piccolovim“ člankom se bomo pečali jutri podrobneje. Za danes rečemo le to, da je „Piccolov“ sobotni izbruh najboljša reklama za Jadransko banko in za jedno najboljši dokaz, kako važen faktor je postal ta zavod za naš gospodarski razvoj v kratkem času svojega obstanka in kaka bodočnost jo še pričakuje, bodočnost, ki nas mora navdajati z veseljem in ponosom a „Piccolove“ se — strahom. Kako že pravi neka pesem? — Mi vstajamo in Vas je strah!

Občni zbor ruskega kružka v Trstu vršil se je ob precejšnji udeležbi členov v sredo 17. t. m.

Predsednik g. dr. Wilfan je navzoče pozdravil kar najprisrčneje ter je v svojem simpatičnem, jedernatem govoru narisal vspehe in delovanje kružka, odkar ta obstoji. „Mali jubilar je naš kružok, saj je dosegel svoje peto leto, — dejal je g. govornik — in daš se je od začetka, če se gleda na navdušenost, s katero se je pozdravila njega ustanovitev, več pričakovalo, storilo se je vendar mnogo, če upoštevamo naše razmere.“

Na zaključku svojega lepega govora pozivljaj je člane, naj ostanejo zvesti vse leto, kajti od vztrajnosti učencev je odvisen obstanek ruskega kružka.

Po tem zanimivem govoru, ki so ga pažljivi poslušalci spremljali z odobravanjem, prečitala je tajnica, g. Marica Bartol, svoje poročilo o delovanju kružka, iz katerega posnemljemo le nekaj odstavkov:

Gospica Zorka Bubalo je poučevala ruščino v dveh oddelkih in sicer v vsakem po dve uri, a to le od začetka, kajti učenci iz prvega tečaja so tako izostali, da se je moral pouk za one, ki so še ostali, obdržavati le po pol ure pred učno uro drugega kurza.

Pouk se je začel 16. oktobra ter nehal 26. junija.

Članarina, oziroma učnina se je znižala s treh K. na 2 K. mesečno, ker je odbor mislil, da si tako pridobi več učencev a se je varal tako, da je že po treh mesecih poročala gospica blagajničarica v odborovi seji, da že 100 K. deficita. Položaj ruskega kružka je bil torej prav kritičen, ker bi ta deficit ob enakih stroških in enakem številu učencev vedno naraščal. Kar je predlagal v isti odborovi seji predsednik dr. Wilfan, naj se na podlagi pravil ruskega kružka otvori hrvatski in češki kurz, če se dobita dotična brezplačna učitelja, in je še dostavil, če se za hrvaščino ne dobi brezplačnega učitelja, prevzame pouk on sam. In tako je tudi bilo. Dne 5. februarja je začel dr. Wilfan učiti hrvaščino, učenci so plačevali učnino kružku in tako je postal naš predsednik pravi rešitelj našega kružka. Izreklam mu tu v imenu vseh nas, ki nam je na sreci ostane-k ruskega kružka, prav toplo in presrečno zahvalo.

Prav iskreno in toplo se moram zahvaliti tu le tudi gospodu profesorju Zabolodskemu iz Varšave, ki nam pošilja Varšavski Dnevnik in razne druge liste, kakor tudi za mnoge knjige, ki nam jih je daroval sam, ali ki so jih po njegovem prizadevanju poslali drugi. Njegova zasluga je, da šteje naša ruska knjižnica blizo poldrugo sto knjig.“

Ko je gospa tajnica še povedala, da do sedaj ni bilo možno prirediti predavanj in zabavnih večerov, je dejala: „Koliko pa nas je, ki vztrajamo vse leto? Jaz si v resnici ne morem razlagati te malomarnosti.“

Izgovor je obično ta-le: tako sem zvečer truden, ne ljubi se mi; a mi, ki ostajamo zvesti vse šolsko leto, ali morda nismo trudni na večer? Saj imamo tudi mi vsak svoje de-

lo, a če se le delo menja, je že to odpočitek; in iz svoje skušnje lahko rečem, da se v kružku šele oddalnim in odpočijem od vsakdanjih opravil. Spominjam se nekega kričavega „rodoljuba“ ki je vpil: „V petnajstih letih bo vse rusko!“ in tudi lani so se nekateri bahali, da porusijo ves svoj kraj, a po par urah poka izginili so iz kružka — za vselej.

Ne, takih kričavec, mi ne potrebujemo! Zrel človek ve, kaj so vredne fraze, žuganje in enako kričanje; razsoden človek se takemu početju le smeje, ker on gleda le na dejanja in na delo. Delavnih, vztrajnih ljudi si želimo, takih se veselimo v našem kružku.

H koncu je tajnica še pristavila, da bi se vsi slovanski narodi morali učiti rusčine, da bi ne bilo treba posluževati se nemščine, ko se shaja severni Slovan z južnim i. t. d. Poznati vsa slovanska narečja, bila bi prevelika zahteva, a ruskega jezika se poleg svojega materinega nauči lahko vsak inteligenten Slovan.

Za tajnico je poročala blagajničarica g.ca Ljudmila Mankočeva o finančnem stanju ruskega kružka. Zanimivo je bilo slišati, kako so se dohodki zmanjševali vsak mesec, kakor so učenci izostajali. Vendar je bilo v obče gmotno stanje kružka vsaj povoljno.

Ko je bilo tudi to poročilo odobreno, se je prešlo na točko: volitev novega odbora. Gospod G. je predlagal, da se dosednji odbor voli zopet kar soglasno, kajti če je izhajal in vodil kružok v tako kritičnih časih, bo tem boljše vodil sedaj, ko se vremena malce jasijo.

Zborovalci so pritrdili in tako so bili voljeni: predsednik: Dr. Wilfan; odborniki: g.ca. Milka Mankočeva, gosa Marica Bartolova g.ca. Josipina Furlani, gospod Janko Pogorelec, gospod Anton Grmek, gospod Zvonimir Masle. Zaključuje se je naznanilo, da se čim prej otvori tečaj, kakor obično, za ruski jezik, letos pa tudi češki in hrvatski.

Vreme. V Trstu imamo že nekaj časa jako vlažno, južno vreme. Včeraj popoldne, že proti večeru je pa pritiskala jako gosta megla.

Neznani tatovi so predvčerajšnjim ulomili v stanovanje Nade Osteghe v hiši št. 8 v ulici dell' Istituto ter ukradli poštno-hranilnično knjižico, na katero je vložnih 10 kron.

V stanovanje 41-letne perice Karoline Rizi v hiši št. 43 v Kolonji so pa vdrli pred-sinočnjim mej 9. in 11. uro, ko je Karolina spala. Tu so vzeli raznih dragocenosti v skupni vrednosti 180 kron in pa 24 kron denarja.

Samomor. 17-letna Henrika Krašovec, ki je stanovala z roditelji v ulici della Stazione št. 17, je včeraj predpoludne ob 9. uri spila precejšnjo množino karbolne kisline. Pozvan je bil k njej zdravnik se zdravniške postaje, ki jej je nemudoma izpral želodec ter jo dal potem prenesti v mestno bolnišnico, kjer so jo bili vsprejeli v III. oddelek. A pol ure po prihodu v bolnišnico je nesrečnica umrla.

Nevarna otroška igra. V nedeljo popoldne je več paglavcev, katerih ni nobeden imel več kakor 10 let, igralo na čolnih, ki so privezani v kanalu blizu cerkve sv. Antona novega. Lovili so se, skakaje iz čolna v čoln, pri tem je pa eden njih, imenom Ivan Oblak, pal v morje in začel vpiti na pomoč. Prihital je neki redar, ki mu je pomolil sabljo, da se je dečko prijel zanjo in ga je tako potegnil iz vode.

Čuden slučaj se je pripetil v nedeljo popoldne 44-letnemu kovaču Ivanu Sepiču. Bil je v kavarni „Goldoni“, ki je na istoimensnem trgu. Na krat je zapazil, da mu manjka zlata ura in verižica, ki ju je imel na telovniku, odnosno v istega žepu. Ura in verižica sta bili vredni 40 kron. Ko je mož zapazil, da mu manjkata ura in verižica, se je takoj odločil, da pojde prijaviti policiji tatvino, katere je bil žrtva. Rečeno, storjeno. Šel je na redarstveno stražnico v ulici Giuseppe Parini in tam povedal stvar ter dejal, da mu ure in verižice ni mogel vzeti nihče drugi, nego neki Alojzij V., ki je v kavarni sedel poleg njega. Se stražnice je šel takoj v kavarno neki redar, ki je rečenega Alojzija V. povabil na stražnico. Na stražnici so Alojzija V. preiskali, a niso našli pri njem ničesar, na kar so ga zopet izpustili.

Ko je na to šel se stražnice tudi kovač Sepič, je slučajno segel z roko v zunanji jopičev žep, in glej — v istem žepu je našel uro in verižico.

Koledar in vreme. Danes: Ivan Kapištran; Duševlad; Zivka — Jutri: Arhangelj Rafael; Mališa; Blagota. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 18° Celsius. Vreme včeraj: lepo, na večer megla.

Društvene vesti in zabave.

„Slovansko pevsko društvo“ opozarja svoje pevke in pevce na pevsko vajo, ki se vrši danes zvečer ob navadni uri v „Del. podp. društvu“.

Pevsko društvo „Slava“ pri Sv. M. Magdaleni spodnji, priredi v nedeljo dne 28. t. m. svojo koncertno veselico s petjem, godbo, igro in plesom; program se objavi pravčasno.

Bratovščina sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu bo imela svoj občni zbor v nedeljo 28. t. m. ob 4. uri in pol v prostorih šole sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu (via Giuliani) z navadnim vsprejemom.

Čitalnica pri sv. Jakobu se je s posebno prošnjo obrnila do več rodoljubov in društev za podporo, da bi jej s tem omogočili nabavo raznega inventarja, knjig in drugih potrebščin. Tem potom pa prosi odbor tudi druge cenj. rodoljube blagohotne podpore; zakar jim bo naša vrla mladina neizmerno hvaležna. Hvaležno se vsprejemajo toliko denarni, kolikor književni darovi. Vsi darovi bodo objavljeni v „Edinosti“. Ker je „Čitalnica“ velike važnosti za povzdigo narodne zavednosti, nadeja se odbor, da se odzovejo tej prošnji posamični rodoljubi in društva.

Iz-pred porotnega sodišča.

Radi zločina ropa.

Včeraj je sedel zopet na zatožni klopi pred porotniki oni 20-letni Alfred Lukovec, doma iz Rodika, ki je bil obtožen zločina ropa. Proti Lukovcu se je že vršila razprava v tem zasedanju dne 18. septembra, a je bila odgodjena, ker je bilo sodišče vsprejelo braniteljev predlog, da naj toženca preiščejo zdravniški izvedenci psihijatri, ter potem isti izrečejo svoje mnenje o duševni zmožnosti in o odgovornosti toženca.

Lukovec je bil tožen, da je v noči od 15. na 16. maja t. l., skupaj z dvema drugima nepoznanima človekoma, v ulici della Stazione napal pomorskega kurjača Luketa. Lukovec in njegova dva tovariša so namreč vstavili kurjača, in dočim sta ga dva držala za rame in ga tiščala k zidu, mu je tretji preiskal žep in mu iz enega istih vzel 25 kron denarja. Luketa je pozneje prijavil dogodek policiji, a policija je na podlagi poizvedeb, ki jih je nabrala o tej stvari, aretovala Alfreda Lukovca. Ko so potem na policiji pokazali Lukovca okradenemu kurjaču, je ta poslednji v Lukovcu spoznal enega onih treh, ki so ga bili napadli in ga okradli.

Na včerajšnji razpravi je toženec, kakor že dne 18. septembra, tajil. Odgovarjal je istotako zmedeno, kakor na prvi razpravi. Na predsednikova vprašanja ni vedel, kako bi odgovoril, slednjič je vendar dal kak odgovor, a potem je isti odgovor popravljal.

Kakor priče so bili zaslišani oropani Josip Luketa — ki je dejal, da spozna v Lukovcu napadalca po srajci, a ne po obrazu —, dalje Lukovec očim Danijel Ziernstein in toženčeva mati Lucija Ziernstein.

Mnenje zdravniških izvedencev psihiatrov se je glasilo, da je Lukovec pri zdravi pameti in da je odgovoren za svoje čine.

Porotniki so Lukovca z 9 glasovi proti 3 proglasili krivim zločina ropa, a sodišče ga je na podlagi tega pravoreka obsodilo na 3 leta in pol težke ječe, poostrene s postom vsakih 6 mesecev.

Razne vesti.

* **Železnice v Združenih državah.** V Združenih državah je bilo leta 1905 eno- (Dalje na četrti strani).

Dr. Fran Korsano
specijalist za sifilitične in kožne bolezni itd. v Trstu
se je pesilll in odpl
svoj ambulatorij
v ulici S. Nicolò st. 9 (nad Jadransko Banko)
Sprejema od 12. do 1. in 5.1/2 do 6.1/2 popol.

E XVIII 3004,6

Dražbeni oklic.

Po zahtevanju Ivanke Giorguli in Terezije Kratochwill, zastopani po odv. Dr. Pretnerju v Trstu, bo dne 20. novembra 1906 predpoludnem ob 10. uri na spodaj oznanjeni sodnji, v ulici Sanitá štev. 19, I. nadstr., izba štev. 48 dražba nepremičnin tab. štev. 1689, 1690 na Opčinah in tab. štev. 476 v Banah.

Nepremičninam, ki jih je prodati na dražbi, je določena vrednost na K 83-70 za tab. štev. 1689 na Opčinah, na K 126-73 za tab. štev. 1690 na Opčinah in na K 2088-01 na tab. štev. 476 v Banah.

Najmanjši ponudek znaša K 50-80, ozir. K 84-49, ozir. K 1392-01.

Pod najmanjšim ponudkom se ne prodaje.

Dražbene pogoje, ki se odobrujejo, in listine, ki se tičejo nepremičnin (zemljiško-vknjižni izpisek, hipotekarni izpisek, izpisek iz katastra, cenitvene zapisnike itd.) smejo tisti, ki želé kupiti, pregledati na spodaj oznanjeni sodnji, v izbi 48 med uradnimi urami.

C. k. okrajna sodnja za civ. stvari

Oddelek XVIII.

TRST, dne 19. oktobra 1906.

Dr. STRAUSS.

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežani
javlja svojim cenjenim odjemalcem,
da je odprl svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU, ulica Vincenzo Bellini št. 13
nasproti cerkve sv. Antona novega.
Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste
po zmernih cenah in z jamstvom

ZAHVALA.
Podpisana se najpriskrnejše zahvaljuje vsim onim, ki so spremili k večnemu počitku našega preljubljenega sina in brata
Ivana Marija Zuljan
c. k. poštnega službenca.
Osobito se zahvaljuje cenjenim poštnim službenecem, pevskemu društvu „Zarja“, ki se je udeležilo spreveda korporativno, uglednemu odboru „Konsumnega društva“, ter ostalemu slavnemu občinstvu kakor tudi vsem tistim, ki so nam bili v teh britkih dneh v tolažbo, bodi jim tem potom izrečena najpriskrnejša zahvala.
ROJAN, dne 22. oktobra 1906.
Družina Zuljan.

Zlato kolajno: **DUNAJ - TURIN - PALERMO** **L. Magrini & Figlio** **DUNAJ - TURIN - PALERMO**
TRST, ulica S. Giovanni št. 2 (Palača Salem) Telef. 1354
ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA
GLASOVIRJEV
Specijalitet priznanih in najboljih pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo dvorne tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.
Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AUTOMATIČNI PIANINI, PHONOLA.
Daja v najem, v zameno, na obroke. Popravlja, akordira. Cene zmerno.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.
Priporočeno od najslovejših zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.
Odklikovano s 16 kolajnam na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevall.
I. SERRAVALLO
Trst.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH. **Najvspešneje sredstvo proti** **revmatizmu in protinu** **DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.**
je **TEKOČINA GODINA** prirejena v Trstu **Rafaela Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri od lekarnarjev: **sv. Jakobu** in **Josipa Godina**, lekarna „All' Igea“, Farneto 4.
Steklenica stane K 1-40. Iz Trsta se ne odročilja manje od 4 steklenic proti pošt. povzetju ali proti anticipatni pošiljavi zneska 7 K franko poštnine in zavoja.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tessa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (Solsko postopje).
Cene, da se ni bati nebone konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Nastrovan cenik brezplačno in franko

Br. 3679
Oglas natječaja.
Otvora se natječaj na mjesto občinskega liječnika za zdravstveno okružje združenih občina Buzet—Roč sa sjedištem u Buzetu, kojega je služba ustanovljena pokrajinskim zakonom od 18. marča 1874 broj 8.
Sa ovom službom skopčana je godišnja plaća od 2000 kruna za liječenje siromaha a kruna 400 za odštetu putnih troškova. Prvu će svotu primati u mjesečnim a drugu tromjesečnim anticipatnim obrocima kod c. k. poreznog ureda u Buzetu.
Osim toga zaslužiti će liječenjem ne-siromaha i cijepljenjem kozica, prigodom sudbenih komisija i za vrijeme epidemije.
Služba traje tri godine i obnovlja se mučke od godine do godine, izuzim slučajja odpovjedi s jedne ili druge strane, koju se mora dati tri mjeseca prije izmaka ugovorenog roka.
Molitelji moraju poznati hrvatski ili slovenski i po mogućnosti italijanski jezik te odposlati dokumentovanu molbu na predsjednika zdravstvenoga povjerenika FRANA FLEGO putem glavarstva občine Buzet, do 15. novembra t. g.
BUZET, 18. oktobra 1906.
FLEGO FRAN v. r.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po posebnih načrtih.
Nastrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
RAFAEL ITALIA
Velikansko skladišče in razstava pohištva in tapetarij
TRST
ulica Malanton št. 1
po zelo nizkih cenah.
Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

tirnih železnic 218.101 milj, in sicer za 4196 milj več nego leta 1904. Te železnice so lastnine 2167 društev. V prometu je bilo 48.357 lokomotiv: od teh jih je bilo 11.618 za osebni in 27.869 za tovorni promet. Vagonov je bilo 1.842.871, to je 44.310 več nego leta 1904. Pri železnicah je namrečenih 1,382.196 oseb, po tem takem pride na 100 milj 637 uslužbencev. Nominalna vrednost vseh železnic leta 1905 je znašala 13,805.258.122 dolarjev. Železnice so izplačale 2.435.470.337 dolarjev dividende. Leta 1905 se je vozilo 738,834.667 potnikov in 1427 milijonov 231.905 tonelat blaga.

Brzovjavne vesti.

Odstop grofa Goluchowskega.

DUNAJ 22. Minister vnanjih stvari, grof Goluchowski je stavil cesarju svojo listnico na razpolago. Cesar je v načelu ostavko vsprejel.

DUNAJ 22. Grof Goluchowski je podal svojo ostavko na včerajšnji avdijenci pri cesarju. Listi se bavijo z vprašanjem naslednika ter imenujejo poslanika v Londonu, grofa Mansdorff-Pouilly-Dietrichsteina, poslanika v Petrogradu barona Aehrenthala in bivšega poslaniškega svetnika v Parizu grofa Karola Kinskega. Avtentičnega se ne ve še ničesar.

DUNAJ 22. Danes je došel semkaj baron Aehrenthal. Doslej ni še dobil nikakega povabila za avdijenco pri cesarju. Vendar se v diplomatskih krogih vzdržuje glas, da je določen naslednikom Goluchowskega, ker je angleški kralj Edvard izrazil željo, naj poslanik grof Mansdorff ostane na svojem mestu v Londonu.

DUNAJ 22. Zatrjuje se, da je grof Goluchowski priporočal cesarju za svojega naslednika barona Aehrenthala, poslanika v Petrogradu. Baron Beck, ki je bil vsprejet od cesarja v avdijenci, je bajje izjavil, da nima ničesar proti imenovanju barona Aehrenthala ministrom vnanjih stvari.

Grof Beck pojde v Berlin.

DUNAJ 22. Neka lokalna korespondenca poroča, da se načelnik generalnega štaba grof Beck poda nocoj v Berlin, da se nemškemu cesarju zahvali za imenovanje imejteljem pruskega pehotnega polka št. 19 ter za pismeno čestitanje.

Mednarodni kongres za higijeno živil.

PARIZ 22. Danes je bil tukaj otvorjen mednarodni kongres za higijeno živil in racionalno hranitbo. Na kongres je došlo 800 delegatov iz Francoske in iz inozemstva.

R u s i j a.

PETROGRAD 22. List „Oko“ poroča, da so v Tambovu izbruhnili nemiri med korničarstvom, vsled česar so bili aretovani trije generali, dvajset častnikov in 260 vojakov.

VLADIKAVKAZ 22. Pri postaji Guderneš je ponesrečil tovorni vlak; skočil je namreč čez železniški nasip. Število ranjencev ni še določeno. Ta nezgoda je posledica zločinškega atentata, ki je bil namenjen poštnemu vlaku.

BEROLIN 22. „Wolffov biro“ poroča iz Jusovske (gubernija Jekaterinoslav): Deset oboroženih oseb je napadlo blagajnika rudnikov v Kamenskojem ter oropalo 10.000 rubljev. Roparji so zbežali, čeravno je bil enega izmed njih ranil redar, ki je blagajnika spremljal.

Trgovina.

Borzna poročila dne 22. oktobra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.12—19.15, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.52—240.80
Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.57—95.80—
italijanski bankovci K —, Nemčija K
117.47—117.70, nemški bankovci K —
avstrijska ednotna renta K 98.50—98.80, ogrska
renta K 94.35—94.65, italijanska renta K
—, kreditne akcije K 670.— 672.—
državne železnice K 678.—678.— Lombardi K
181.—183.— Lloydove akcije K 785.— 795.—
Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—
do 483.—, Bodenkredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenkredit
1889 K 302.— 310.—, Turške K 160.—
do 162.— Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	včeraj	danes
„ „ „ srebru	99.85	99.75
Avstrijska renta v zlatu	116.35	116.35
„ „ „ v kronah 4 ¹ / ₂	99.—	99.85
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	88.65	88.65
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	112.25	112.25
„ „ „ v kronah 4 ¹ / ₂ %	94.50	94.35
„ „ „ 3 ¹ / ₂ %	84.—	84.05
Akcije nacionalne banke	1758—	1758.—
Kreditne akcije	673.75	673.—
London, 10 Lstr.	240.35	240.35

100 državnih mark	117.50	117.55
20 mark	23.48	23.48 1/2
20 frankov	19.11	19.13
100 ital. lir	95.50	95.59
Cesarški čekiri	11.31	11.31

Parizka in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 95.57, italijanska renta 102.60, španski exterior 94.77, akcije otomanske banke 671.—. Menjice na London 252.50.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombarde 190.— unificirana turška renta 93.15 avstrijska zlata renta 97.10, ogrska 4% zlata renta 95.—, Länderbank 475.—, turške srečke 146.50, pariška banka 15.49, italijanske meridijske akcije 782.— akcije Rio Tinto 18.87 Trdna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 85 1/2 srebro 32 1/2, Lombardi 7 1/2, španska renta 91 1/2, italijanska renta 101 1/2, tržni diskont 6.—, menjice na Dunaju —. Mlačno.

Tržna poročila 22. oktobra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.24 do K 14.26, rž za okt. K 13.12 do 13.14, oves za okt. od K 14.68 do 14.10, koruza za okt. — do —.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mrtva. Prodaja: 20.000 met. stot., za 10 stotnik nižje; druga žita mirneje. — Vreme: oblačno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za oktober 36.—, za december 36 1/2, za marec 37.—, za maj 37 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 37—39 navadna reelna 40—41 navadna dobra 42—44.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za oktober 18.65, za november 18.35, za dec. 18.40, za jan. 18.50, za februar 18.60, za marec 18.70. — Mirno. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 45.—, za december 45 1/2. Mirno.

New-York. Kava Rio za bodoče dobave: Stalno, nespremenjeno, 5 stotnik nižje. — Prodaja: 7000 vrec.

London. Sladkor iz repe surov, 4 9/16 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 18.—, za nov. 18.—, za nov.-februar 18.25, za januar-april 18.50 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.50, za nov. 23.40, za november-februar 23.35, za januar-april 23.40 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 31.50 za nov. 30.70, za november-februar 30.80, za jan.-april 30.40 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 75.— za nov. 75.—, za november-december 75 1/2, za jan.-april 74.— (mirno). — Spirit za tekoči mesec 43.— za nov. 43 1/2, za januar-april 44 1/2, za maj-avgust 43 1/2, (mlačno). — Sladkor surov 88° uso nov 23 3/4, —24 1/2, (mirno), bel za tekoči mesec 27 1/2, za nov. 27 1/2, za okt.-januar 27 1/2, za januar-april 28 1/2, (mlačno), rafiniran 60.50—61.—. Vreme: oblačno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pismeno naroči tak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglaš objavljen če ni osoba poznana Upravi lista.

Tarifa je natisnjena na čelo „MALIH OGLASOV“ in vsakdo lahko proračuni, koliko mu je plačati za tem, da prejšnje besede Oglase treba natisniti na „INSERATNI ODELEK“ „Edinosti“. Na vprašanja potem pisem bo dajal „INSERATNI ODELEK“ informacije edino le, če bo pisem priložena znanja za odgovor.

Krčma „Al Trifoglio“ št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober kraški teran. Izvrstna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Učiteljica glasbe z državnim izpitom na Dunaju poučuje glasovir. Naslov pri „Edinosti“. 1203

Radi odpotovanja se takoj proda „Poliphon“, pr. slonoma nov z 30 kovinskimi ploščami; izbrani, večinoma ruski komadi. Igra mehko in harmonično, primeren za društvo in rodbino. — Cena 35 gld., vreden 90 gld., Naslov pove „Inser. oddel.“ „Edinosti“. 1353

Dve družini (skupno 8 oseb) iščejo za februar ali avgust dve stanovanji (5-7 sob, dve kuhinji), vodo, ako možno plin in to v kakem dvorec (villa) ne preveč oddaljeno od glavne pošte. Ponudbe pod „D. D. 8“ na „Inseratni oddel.“ „Edinosti“. 1700

Dve hiši so na prodaj ena v Škednju in druga pri ry. Mariji Magd. spodnji. Naslov pove „Inseratni oddel.“ „Edinosti“. 1205

Gospodska hiša v tržaški okolici nova z lepim razgledom, ob glavni cesti, z vodo, zelo pripravna za gostilno ali drugo obrt se proda po ugodni ceni ali pa se zamenja s kako hišo v mestu ali z malim posestvom v bližini mesta. Pojasnila pri „Inseratnem oddel.“ „Edinosti“. 1100

50 kron darujem onemu, ki me samo obvesti, na kak skrivnostni način je v ulici San Francesco d' Assisi št. 41 izgubil črn maček, skopljen, z belimi lisami na prsih in na nogah. Maček je izgubil v noči 22. septembra t. l. Kdor kaj ve, naj se obrne „Inseratni oddel.“ „Edinosti“ ulica Giorgio Galatti št. 18, mezzanin, na levo. 1500

Pekarna v Rojanu sprejme takoj vajenca, ki ima veselje do pekarske obrti. Naslov pove „Inseratni oddel.“ „Edinosti“. 1167

Električna železnica.

ODHOD iz TRSTA: 6.02**, 7.20**, 8.42, 9.07**, 9.56, 10.44, 11.30, 12.20, 12.52**, 1.32*, 1.26, 2.12*, 2.28*, 2.44, 3.08*, 3.32**, 3.56**, 4.32**, 5.07, 5.56, 6.28*, 6.44, 7.32, 8.20, 9.07, 9.56**, 11.20.

ODHOD iz OPČIN: 5.30, 6.26, 6.51**, 6.56, 7.36, 8.19, 9.07, 9.50**, 9.56, 10.44, 11.42**, 11.47, 12.20, 12.44*, 1.08, 1.32*, 1.44**, 1.49, 2.04*, 2.20*, 2.44, 3.08*, 3.56, 4.26**, 4.32, 5.07, 5.31*, 5.59**, 6.04, 6.44, 7.32, 8.07**, 8.12, 9.07, 10.39**, 10.44.

* Samo ob nedeljah in praznikih ter ob lepem vremenu.
** Do kolodvorja državne železnice ozir. odhod z iste postaje.

Liniment Capsici C^o.
nadomestek za Anker-Pain-Expeller
Pri nakupovanju tega priznanega najjadranskega, bolniabijajočega mazila, ki se dobi v vseh lekarnah naj se vedno pazi na znamko „SIDRO“.

Lekarna dr. RIJETERJA v PRAGI.

Podpirajmo **Dijaško** podporno društvo v TRSTU

SLOVENC! Prihajajte kupovati vsakovrstne jestvine v prodajalnico kolonijalnega blaga in jestvin

Francesco Zanier
ulica Cecilia 14 (ogel ulice Ruggero Mana)
kjer najdete vedno sveže blago.

Električno vpeljavo izvršuje **Franjo S. Dalsasso** TRST ulica S. Spiridione št. 6.

Angelo Lizza
slikar, dekorater, slika izveske itd., lakir v Trst — ulica Paduina št. 9 (vogal ulica Chiozza).

Vsprejema vsakovrstno dekoracijsko, umetniško delo, kakor sobe izveske in lakiranja.

Pridite vsi!

V gostilni ulica Belvedere št. 17 ima lastnik orkestron „JUNO“, kateri svira navlašč za Slovence izbrane narodne pesmi. Toči se vsakovrstna nova in stara vina po jako nizkih cenah.

VELIKA ZALOGA praznih buteljk TRST ulica delle Ombrelle št. 5 **Guido e Nogo Coen** 100.000 buteljk od šampanjca za refošk

Prodajejo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, lensko vino, konjak itd. itd. **VELIKA ZALOGA** Buteljke od pol litra, 1 litra in 1 in pol litra. Damjane iz stekla opletene. **Prezamejo se dopošiljatve na deželo.** Kupuje se razbito steklo vsake vrste.

CHININA SALUS zakesnjuje bele las, odstranjuje skline in zaščanja izpadanje las. Kdor si želi ohraniti svetlost in mehkost svojih las, naj jo gotovo rabi. Proizvodi SALUS se prodajajo v glavnih prodajalnicah in v mirodilnicah.

Trst — Austro - Americana — New-York
Anonimno parobrodno društvo.
Edino domače društvo za promet blaga in potnikov med Trstom in New-Yorkom ter med Trstom in vsemi glavnimi lukami Amerike z najmodernejšimi parniki, ki so večim delom zgradjeni navlašč za prevažanje izseljencev.
V Trstu dobivajo potniki pred odhodom parnikov hrano in stanovanje v novozgrajenem hotelu: „PENSION-AUSTRO-AMERICANA“.
Iz TRSTA odhajajo parniki vsakih 8 dni. — Brzi in elegantni novi parnik **Sofia Hohenberg** odpotuje v NEW-YORK dne 31. oktobra t. l. Cene jako nizke.
Za natančnejša na: odila treba se je obrniti na upravo društva: Trst, ul. Molin piccolo 2

FREDIN najboljšo sredstvo za čiščenje vsakega ručnega ali črnobobuvala. Najbolj se priporoča za: Boxcall, Jscaria, onevreaux in lakirane čevlje. DUNAJ, XIII

Na prodaj so: ena hiša v ulici S. zemljišča; dve hiši v isti ulici z 200 seznji zemljišča; stavbišče na Greti 110 seznji zemljišča; zemljišče v ulici del Eremo, voda iz Brojence, plin, vodnjak, stavbišče pripravno za dvorec, vozna cesta; en nov dvorec pri sv. Ivanu, nova hiša, prosta davka za 11 let, vrt voda, plin, ob glavni cesti. — Obrniti se je na **RAFAELE BIZZAI** TRST, Corso št. 22, II. nadstr.

GLAS. V bogatej zalogi pohištva **Em. Ehrenfreund** (proj. 1899) ulica Nuova 24 (prilijevo) daja novo in rabljeno pohištvo po konkurenčnih cenah v najem.

Velika zaloga koles (bicikljev) **Germania in Nazionale** koles na bencin (motociklet) **RÖSSLER & JAUBENIG** pri kolesih in motocikletih potrebnih pribitkin mehavična delavnica kolesarska šola **GIUSEPPE EGGER** TRST — Piazza della Caserma št. 3

ANTON KUKIZ Trgovina, oziroma krojačnica Trst, ulica Torrente št. 34 (v novi hiši) „alla nuova città di Trieste“ VELIKA ZALOGA izgotovljenih oblek za odrasle in dečke vsake vrste.

Delavske hlače prve vrste, kakor tudi blago vseh vrst iz najpopolnejše novosti **Prva avtorizovana agencija za posredovanje „Gambri-nus“** (Prima autorizzata agenzia di mediazione „GAMBRI-NUS“) v ulici Farneto št. 10, II. nadstr., se priporoča gospodem gostilničarjem in krčmarjem ki žele kupiti ali prodati gostilne, krčme in pivarne v mestu ali okolici, ki iščejo najemnike ali drugo osobje, oziroma zaloge, naj se obrnejo edino le na omenjeno agencijo. **MARIO JESURUM.**